

Het OtoData Project

De kwaliteit van ooroperaties in het Erasmus MC Rotterdam

Jan Rombout

Jan Rombout, KNO-arts
Oosterschelde Ziekenhuis
Postbus 116
4460 AB Goes
0113234200
rombout@interimwerk.nl

Het OtoData project is in eerste instantie opgezet om de kwaliteit van Ooroperaties in het Erasmus MC te evalueren. De gegevens van drie jaar ooroperaties, aangevuld met vier jaar stijgbeugelchirurgie werden bewerkt. De gegevens waren samengevat in een database met kernpunten, zoals peroperatieve bevindingen en eventuele complicaties. De resultaten werden vergeleken met die uit de literatuur.

In tweede instantie werd gezocht naar een minimale lijst met kernpunten voor routinematig gebruik voor alle soorten van ingrepen. Adequate terugkoppeling op basis van deze gegevens geeft inzicht in de kwaliteit van de dagelijkse klinische praktijk.

De eerste studie concentreerde zich op de behaalde gehoorsverbetering na operaties aan de gehoorbeentketen.

In de tweede studie werd gekeken naar het verzamelen van data over ooroperaties en het postoperatieve beloop. Veel aandacht werd besteed aan de definitie van 'complicatie' en een indeling ervan. Een adequate registratie leidt tot een vrijwel compleet overzicht van alle mogelijke 'adverse events' en complicaties. Als voorbeeld van de consequenties die feedback kan hebben werden de resultaten en complicaties van 226 stijgbeugel operaties gepresenteerd. Deze bleken vergelijkbaar met de literatuur, maar niet perfect. Een aantal maatregelen werd op basis hiervan genomen leidend tot betere gehoorwinst en tot minder complicaties.

De eerder gebruikte classificatie gebaseerd op ernst van de complicatie werd in de derde studie toegepast op neusbijholte chirurgie. In de literatuur van 1979 tot en met 1999 bleek dat er verschillende manieren van rapporteren bestonden. Het voordeel van ons eenduidige registratiesysteem is dat er duidelijke, bruikbare en beknopte overzichten beschikbaar komen voor feedback. De indeling in ernst van complicatie die werd voorgesteld, varieert van graad A tot D. A: bijwerking die spontaan of met een eenvoudige behandeling oplost. B: lichte complicatie welke een extra interventie nodig maakt. C: ernstige complicatie

met langdurige of blijvende restschade. D: overlijden door een complicatie.

Een routine gegevensregistratie maakt het mogelijk kwaliteitsverbeteringen door te voeren gebaseerd op harde gegevens. De eerste ervaringen met klinische terugkoppeling werden beschreven in de vierde studie.

In de laatste hoofdstukken worden de voordelen beschreven van verkrijgen van een compleet overzicht van alle 'adverse events' en complicaties. Tevens wordt in gegaan op de praktische aspecten van het verzamelen van extra gegevens. Door het vergelijken van de resultaten van verschillende vakgenoten kunnen zorgprocedures worden verbeterd.

Uit onze eerste ervaringen met klinische feedback informatie over oorchirurgie door middel van continue gegevensregistratie kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- De kwaliteit van de geleverde oorchirurgische zorg in de eigen afdeling kan worden bepaald aan de hand van klinische feedback informatie op basis van apart geregistreerde kernpunten. Deze methode is ook op andere (deel)gebieden van de KNO toepasbaar.

- De resultaten van oorchirurgie verbeterden na vergelijk van de eigen resultaten met de literatuur. Kwaliteitsverbetering kan dus op basis van betrouwbare registratie van relevante gegevens worden bereikt.

Gegevensverzameling in de dagelijkse praktijk door middel van kernpunten kost extra moeite. Welke gegevens, hoe, door wie en op welk tijdstip verzameld moeten worden bleek niet een eenvoudig te beantwoorden vraag.

Samenvatting van het proefschrift 'The OtoData project, Quality of ear surgery Otorhinolaryngology department Erasmus MC Rotterdam', dr. Jan Rombout
Verdedigd op Woensdag 21 mei 2003

Promotor: prof.dr. L.Feenstra

Copromotor: dr. K.H.Pauw